

tænkning og ved, hvad vi idag have hørt af Udvalgets meget ærede Ordfører. Den ærede Ordførers henledede først det høie Things Opmærksomhed paa det betydelige Antal Feltkfyts af den gamle Konstruktion, hvoraf vi ere i Besiddelse, og de Anskaffelser af nyt Skyts af denne Konstruktion, der havde fundet Sted endog i de senere Aar. Uden at udtale nogen bestemt Udtalelse over denne Fremgangsmaade, syntes det dog at fremgaa af den ærede Ordførers Udtalelser, at man fandt det noget besynderligt, at Artilleriet var vedblevet at fremkomme med Forslag om nye Anskaffelser af det Skyts, som Artilleriet dog maatte have en Formodning om, at man inden meget kort Tid vilde foreslaa ombyttet med et Skyts efter et andet System. Jeg skal i den Anledning tillade mig at henlede Opmærksomheden paa, hvad der ogsaa blev udtalt af den ærede Ordfører, at en Del af det Feltartillerimateriel, vi have, allerede har nærmest sig den Grænse for Skudsikkerheden, som man en Gang har troet det rigtigt at fastslaa, og dernæst at en Del af Anskaffelserne jo har fundet Sted som Følge af tidligere indgaaede Kontrakter. Nu er det ganske vist, at man, naar det havde staaet klart for Krigsbestyrelsen, at man vilde gaa til et nyt System for Feltkfyts, kunde have indledet Underhandlinger med det vedkommende Kanontøberi om en Forandring af den indgaaede Kontrakt, men det stod usikkert for Artilleriet og som Følge deraf ogsaa for den øverste Krigsbestyrelse, naar man vilde finde det rigtigt at henvende sig til den bevilgende Myndighed om at faae de fornødne Midler bevilgede til Anskaffelse af det nye Skyts. Forsøgene med dette vare den Gang endnu ikke paabegyndte, eller, om de end vare paabegyndte, havde de dog ikke ført til noget endeligt Resultat, og Artilleriet maatte derfor anse det for sin Pligt at holde paa, at det nuværende Skyts var tilstede i fuldkommen tilstrækkeligt Antal. — Den næste Udtalelse, hvormed den ærede Ordfører fremkom, vedrørte de Forsøg, som ere anstillede med det nye Skyts, og navnlig duede han ved den lange Tid, man har ladet hengaa, inden man paabegyndte de sammenlignende Forsøg mellem Forlade-Staalkanon og den Kruppste Baglade-Staalkanon. Jeg tror, det er bekjendt, at de første Forsøg, der bleve anstillede med den fra Norge anskaffede Staal-Forladefanon, viste, at Værket der ikke havde naaet saa høit i Staalfabrikationen, at det vilde være i Stand til at tilvirke en Kanon, der kunde udholde det Tryk, den Virkning, som udsædes ved den forøgede Ladning og det svære Projektil, naar Kanonen i sine Virkninger skulde kunne komme til at staa omirent jævnbyrdig med Bagladefanon. Tilbage var da den anden Staalforladefanon, som er bleven anskaffet. Under mine Forhandlinger med Udvalget har jeg tilladt mig at oplyse det ærede Udvalg om, at Grunden, hvorfor man ikke i Tide kunde begynde med Prø-

verne med denne Kanon, var, at man ikke var i Stand til at staae den til Kanonen hørende Afslutning. Man havde gjort forskellige Forsøg paa at faae en saadan Afslutning forarbejdet ved forskellige tyske Værker, men man mødte overalt Afslag. Først paa et senere Stadium erklærede en Fabrik i Midten af Tydskland sig beredvillig til at forarbejde en saadan Afslutning og afsluttede Kontrakt med Artilleriet om Levering deraf, men Kontrakten blev ikke overholdt af Fabrikken, og først for kort Tid siden er denne Afslutning kommen her til Landet. Da Tiden saaledes traf hen, uden at man kunde naae at faae en til Kanonen fuldstændig svarende Afslutning leveret fra en Fabrik, og da man ikke fandt det forvarligt længere at udsætte Forsøgene med denne Forladefanon, gif man til at danne en Afslutning herhjemme, hvormed man var i Stand til at foretage Prøverne. Det, at man har ventet saa længe med Prøverne med denne Kanon, tyder imidlertid netop paa en høi Grad af Samvittighedsfuldhed fra Artilleriets Side, idet nemlig Kanonen og Afslutningen danne et saadant sammenhængende Hele, at Kanonen, naar Afslutningen har Mangler, ikke vil kunne komme til at vise sin fulde Virkning. Forladefanon vilde altsaa let, med en saadan mindre vel konstrueret Afslutning, komme til at staa i et uheldigere Lys lige over for Bagladefanon, end den virkelig skulde. Den ærede Ordfører mente, at man dog kunde have fremmet disse Forsøg noget hurtigere, og jeg skal ikke negte, at man meget tidligere kunde være skreden til det, man først paa et senere Stadium er skreden til; men Hovedgrunden til, at man ikke mere forcerede de sammenlignende Forsøg mellem disse forskellige Systemer af Feltkfyts, end man gjorde, var den, der ganske vist er almindelig bekjendt, og som navnlig er bekjendt for det ærede Udvalg, at man i Artilleriet bestandig nærede Haab om at kunne faae en Forladefanon, som var jævnbyrdig med Bagladefanon. Af den Grund vilde man afvente Resultaterne af de fælles Forsøg, der bleve anstillede, og som endnu den Dag idag blive anstillede af Fælleskommissionen i Sverrig og Norge; men de Beretninger, man i den senere Tid og navnlig i afgivte Østeraar og Vinter til detsfra, gjorde det mere og mere indlysende for de Tvivlende i Artilleriet, at man sandsynligvis — ja det kunde næsten siges med Sikkerhed — ikke vilde komme til det forønskede Resultat med Forladefanon. Netop i den Langsomhed, hvormed disse Forsøg ere bleve foretagne ved Artilleriet synes jeg, det maa ligge tydeligt for Thinget, at det Resultat, hvortil man er kommen, er det bedste. — Den ærede Ordfører for Udvalget kom tilbage til denne Bevillings sene Fremkomst i den sidst stedfundne ordentlige Samling af Rigsdagen. Jeg skal ikke videre inødegaa den ærede Ordførers Udtalelser i saa Henseende; men naar han sluttede